Stanisław Lem w zbiorach WBP – wystawa

Stanisław Lem – jeden z najwybitniejszych polskich i europejskich pisarzy, eseistów, futurologów i filozofów XX w. Laureat wielu nagród literackich, nominowany do Nagrody Nobla. Pisarz doceniony przez najwybitniejszych, współczesnych mu twórców literatury fantastycznej, a także przez myślicieli, teoretyków kultury, etyków i naukowców. Wnikliwy obserwator otaczającego świata, znawca ludzkiej natury i procesów społecznych w skali makro.

Obecnie pozycję twórczości Stanisława Lema na polskim rynku wydawniczym trafnie oddaje Jacek Dukaj we wstępie do zbioru opowiadań pt.: „Głos Lema" twierdząc, że: *„Każdy słyszał o Lemie! Jasne, każdy słyszał też o Norwidzie i Orzeszkowej – jednak nie wierzę w tłumy czytelników pędzących po antologię opowiadań a la Orzeszkowa.*

Dlaczego pozwalam sobie na zestawienie tych akurat pisarzy? Niestety, przekonałem się już wielokroć, że dla współczesnego czytelnika gustującego w romansach wampirycznych, sagach fantasy, książkach Pilipiuka i Piekary czy Kinga albo Canavana – Lem plasuje się dokładnie na tej samej półce, co właśnie Żeromski czy inni przeklinani przez brać szkolną autorzy zupełnie dla niej niestrawnych lektur obowiązkowych.

W rozmowach z tymi czytelnikami powraca motyw wczesnego zrażenia do Lema […] na skutek lektur „Bajek robotów" lub opowiadań o Pirxie, jakie wmuszano w nich w podstawówce. Co dla kolejnych roczników okazywało się przeżyciem iście traumatycznym.

Cóż, po prostu za wcześnie do Lema podchodzili, błąd edukacji. Są pisarze do których trzeba dorosnąć, i to wielokrotnie. Ale oto ci nieszczęśnicy kończą studia, sami mają dzieci – a awersja pozostaje. Już całe pokolenia rosną w błogiej nieświadomości skarbów wyobraźni Stanisława Lema. I nie są to analfabeci przecież; to ludzie wykształceni. Masz, spróbuj, przekonaj się sam, czy to literatura nie dla Ciebie!"

Trafna konstatacja Jacka Dukaja wymaga pewnych uzupełnień. W epoce kultury i edukacji posługujących się w dużej mierze obrazem, poważną przeszkodę dla mniej wyrobionych czytelników stanowi język i styl pisarza. Nieco staroświeckie przedwojenne sformułowania, przetykane technikaliami, archaizmy, zapożyczenia i karkołomne neologizmy stosowane w niemal wszystkich dziełach S. Lema dla wielu stanowią barierę nie do pokonania. Jak bowiem można docenić głębokie, wielopłaszczyznowe przesłanie utworu literackiego nie rozumiejąc go w warstwie podstawowej - słownej i językowej?

Nie ulega wątpliwości, że twórczość Lema skierowana jest do specyficznego kręgu odbiorców i – jak wynika z doświadczeń pracy bibliotekarskiej z różnymi kategoriami użytkowników - ma tylu przeciwników ilu zagorzałych miłośników, znających niemal każdy utwór pisarza. Popularność Stanisława Lema utrzymuje się na stałym poziomie w Polsce, a fakt, że jego książki przetłumaczono na 52 języki, świadczy o stałym zainteresowaniu lemowską fantastyką na arenie międzynarodowej.

W związku z 100. rocznicą urodzin Stanisława Lema przypadającą 12.09.2021, pragniemy zaprezentować Państwu rozległy dorobek pisarza uzupełniony o dzieła odnoszące się do jego działalności literackiej.

Serdecznie zapraszamy do holu głównego Biblioteki na wystawę pt. „Przygody kronikarza wszechświatów. Stanisław Lem w zbiorach WBP w 100. rocznicę urodzin

pisarza”. Ekspozycja będzie dostępna dla zwiedzających do 1 października 2021 r.